

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО
ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

***«ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ
У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ:
НАУКА, ОСВІТА, ПРАКТИКА»***

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

Харків

22–23 лютого 2017 р.

УДК 351.862:378(477)

ББК 67.99(2)116

Ф 43

Рекомендовано до друку вченою радою Національного університету цивільного захисту України (протокол № 7 від 23 лютого 2017 р.)

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії: Садковий В.П., д.держ.упр., проф.

Заступник голови редакційної колегії: Андронов В.А., д.тех.н., проф.

Головний редактор: Домбровська С.М., д.держ.упр., проф.

Заступник головного редактора: Майстро С.В., д.держ.упр., проф.

Відповідальний секретар: Помаза-Пономаренко А.Л., к.держ.упр.

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст і стилістику матеріалів, поданих у редакції авторів.

Державне управління у сфері цивільного захисту: наука, освіта, практика : матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 22–23 лютого 2017 р. / за заг. ред. В. П. Садкового. – Х. : Вид-во НУЦЗУ, 2017. – 250 с.

У збірнику розміщено матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Державне управління у сфері цивільного захисту: наука, освіта, практика».

Він містить матеріали щодо таких напрямів:

- механізми формування та реалізації державної політики у сфері реформування вищої освіти;
- державні механізми забезпечення якості вищої професійної освіти;
- державне регулювання розвитку дистанційної освіти для підготовки конкурентоспроможних фахівців;
- механізми державного управління в соціальній сфері;
- механізми державного управління в екологічній сфері;
- організаційно-правові, соціально-економічні та психолого-педагогічні аспекти державного управління у сфері цивільного захисту;
- державна політика захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню;
- державні механізми забезпечення пожежної та техногенної безпеки.

4. О.Д. Гудович, І.Н. Ісмагілов, С.П. Потеряйко, І.П. Соколовський, П.П.Томко, В.О.Юрченко. Організація управління цивільним захистом на підприємствах, в установах та організаціях : навч. посіб. / Заг. ред. В.П. Квашука. ІДУЦЗ НУЦЗ, 2011. – 537 с.

5. О.Д. Гудович, В.І. Мазуренко, В.М. Михайлов, І.П. Соколовський, В.О.Юрченко Організація управління цивільним захистом на місцевому рівні : навч. посіб. /За загальною редакцією доктора наук з державного управління, доцента П.Б. Волянського. – К. : 2010. – 667 с.

---

*Гончарук Н. Л.,
Котко Д. М.*

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ І ТЕРИТОРІЙ ВІД НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

Постановка проблеми. Вивчити стан захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій в Україні та державну політику з даного питання.

Виклад основного матеріалу. Надзвичайні ситуації є спільною проблемою для всіх країн світу, вони мають значний вплив на умови життя населення, економічний розвиток країн та окремих регіонів, що постраждали, на довкілля та інфраструктуру. Наслідки мають довготривалий ефект, який у деяких випадках може посилюватись із часом або мати незворотні соціальні, економічні наслідки. Статистичні дані показують, що НС в промислово розвинених країнах та країнах, що розвиваються, можуть мати відмінності у наслідках та формах прояву.

Згідно статистики в Україні щорічно виникає понад 200 надзвичайних ситуацій (НС) різного походження, внаслідок яких держава може втрачати близько 3 % валового внутрішнього продукту. Це призводить до відчутного уповільнення темпів економічного зростання і як наслідок, втрати реальної можливості вагомого поліпшення рівня життя громадян.

Лише за останні роки виникало від 250 до 350 пожеж з особливо великими збитками (прямі збитки від однієї пожежі більші за 700 тис. грн.), з прямими матеріальними втратами на суму близько 1 млрд. грн.

Економічні втрати лише протягом року від всіх пожеж складають до 10 млрд. Унаслідок пожеж гине протягом року понад 2000 осіб.

Для території України найхарактернішими є такі небезпеки:

1. Аварії на промислових, цивільних та військових об'єктах, пов'язаних із втраченою надійності та стійкості конструкцій.
2. Аварії (катастрофи) на транспорті.
3. Пожежі, вибухи на промислових об'єктах.
4. Пожежі в природних екосистемах.
5. Аварії з викидом (загрозою викиду) небезпечних хімічних речовин на об'єктах економіки (крім транспортних).
6. Метеорологічні надзвичайні ситуації.
7. Геологічні надзвичайні ситуації.
8. Отруєння людей.
9. Інфекційна захворюваність людей.
10. Небезпеки пов'язані з військовими діями в зоні АТО.

Висновки. Аналіз актуальних тенденцій розвитку стихійних лих та техногенних катастроф свідчить про високу ймовірність виникнення НС природного та техногенного характеру зі значними ризиками для населення і держави, а також про недостатній рівень готовності системи попередження і реагування на НС природного походження в Україні загалом.

Серед важливих причин посилення кризового екологічного стану в державі можна виокремити відсутність науково-обґрунтованих критеріїв оцінки екологічних і техногенних загроз національній безпеці, а також недостатній рівень пріоритету державної екологічної політики за відсутності дієвого моніторингу техногенних загроз і ризиків.

Враховуючи важливість впливу екологічних і техногенних чинників на економічний розвиток, конкурентоспроможність виробництва, соціально-політичну стабільність і національну безпеку держави, вкрай необхідно здійснити низку заходів на всіх рівнях щодо покращення ситуації в державі.

Література:

1. Національна доповідь про стан техногенної та природної безпеки в Україні у 2013 році.
2. Національна доповідь про стан техногенної та природної безпеки в Україні у 2014 р. / К. : ДП «Чорнобильінтерінформ», 2007. – 236 с.
3. Інформаційно-аналітична довідка про надзвичайні ситуації в Україні, що сталися впродовж 2015 року.

Гуляєв А. Р.

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ СФЕРОЮ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Постановка проблеми. Значна увага до проблем забезпечення безпеки життєдіяльності приділяється сьогодні як науковцями, так і керівництвом держави. Це обумовлене концентрацією різноманітних ресурсів у межах окремо взятої території, які виступають головним потенціалом країни в контексті інтеграційних прагнень нашої держави. Разом із тим, вирішення останнього завдання видається можливим за умови кардинального оновлення механізмів державного управління, зокрема регіонального, які залишаються економічно неефективними, а також подекуди соціально, технологічно й екологічно небезпечними, що призводить до виникнення небезпеки найважливішим сферам життєдіяльності.

Виклад основного матеріалу. Надзвичайні ситуації виникають у різних сферах суспільного життя, і взаємовідносини в таких випадках регулюються низкою нормативно-правових актів [1; 7, с. 88]. Зокрема, вони створюють передумови для функціонування й удосконалення всієї системи державного управління сферою безпеки життєдіяльності, а саме: 1) забезпечують права громадян України на пріоритет їх життя і здоров'я та визначають відповідні заходи до їх реалізації; 2) установлюють систему органів, зміст і спрямованість їхньої діяльності стосовно управління в галузі безпеки життєдіяльності; 3) наповнюють змістом соціальні функції впливу в загальній системі управління безпекою життєдіяльності тощо.

Державне управління сферою безпеки життєдіяльності здійснюється шляхом установлення та налагодження прямого і зворотного зв'язків між елементами його системи, підґрунтя якого становить нормативно-правова база. Значна кількість актів, що до неї входять, визначають як загальні принципи, так і специфіку забезпечення життєдіяльності на окремо взятій території в умовах НС. Це Конституція України, Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» і Закон України «Про місцеві державні адміністрації» [2]. Крім указаних нормативно-правових актів, слід виокремити й такі:

- ЗУ «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України»;
- ЗУ «Про стимулювання розвитку регіонів»;
- ЗУ «Про планування і забудову територій»;

Секція 6

Організаційно-правові, соціально-економічні та психолого-педагогічні аспекти державного управління у сфері цивільного захисту.....	166
<i>Баховець А. І.</i> Дорожній рух як об'єкт державноуправлінської діяльності.....	166
<i>Білека А. А., Горбаченко Ю. М.</i> Моральні засади управлінської діяльності начальницького складу підрозділу ДСНС України: нотатки до наукової дискусії.....	167
<i>Бондаренко А. І.</i> Механізми забезпечення державної економічної безпеки.....	169
<i>Волянський П. Б., Євсюков О. П., Терент'єва А. В.</i> Елементи імітаційного моделювання у процесі підготовки управлінців у сфері цивільного захисту.....	171
<i>Голубішин О. М., Помаза-Пономаренко А. Л.</i> Зміст наукової проблеми визначення рівнів і форм соціальної безпеки.....	174
<i>Гудович О. Д., Тищенко В. О.</i> К вопросу о возможности применения SWOT-анализа в процессе планирования мероприятий в сфере гражданской защиты.....	175
<i>Древаль Ю. Д.</i> Особливості використання правового механізму в державно-управлінських дослідженнях.....	178
<i>Коврегін В. В.</i> Механізми економічної безпеки як категорія державного управління..	180
<i>Кришталь Т. М., Дулгерова О. М.</i> До проблеми гуманітарної освіти в процесі підготовки курсантів у ВНЗ ДСНС України.....	182
<i>Литвиновський Є. Ю.</i> Управління змінами в галузі знань “цивільна безпека” як теоретико-методологічна проблема.....	184
<i>Мірко Н. В.</i> Формування професійної компетентності педагогічних працівників сфери цивільного захисту шляхом запровадження активних методів навчання....	186
<i>Молодика В. М.</i> Використання маркетингу як нової парадигми державного управління регіоном.....	187
<i>Обрусна С. Ю., Білека А. А.</i> Сучасні підходи до практики провадження анти-корупційних заходів у системі ДСНС України.....	189
<i>Ромін А. В.</i> Удосконалення механізмів менеджменту якості ВНЗ.....	191
<i>Харламова Ю. Є.</i> Розвиток державного управління підготовкою фахівців служби цивільного захисту: стратегічні пріоритети.....	192

Секція 7

Державна політика захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню.....	195
<i>Барковець А. І., Шведун В. О.</i> Кризовий менеджмент у державному управлінні.....	195
<i>Гаваза А. О., Мазуренко В. І., Соколовський І. П.</i> Деякі питання визначення алгоритму дій при загрозі та виникненні надзвичайних ситуацій.....	196
<i>Гончарук Н. Л., Котко Д. М.</i> Актуальні питання захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій.....	198
<i>Гуляєв А. Р.</i> Правове забезпечення державного управління сферою безпеки життєдіяльності.....	199
<i>Зубков Д. М.</i> Сутність, складові та зміст механізмів державного управління ризиками у надзвичайних ситуаціях.....	201
<i>Лукиша Р. Т.</i> Комплексний механізм формування та реалізації державної політики сталого розвитку регіонів в умовах ризиків.....	203

Наукове видання

**ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ
У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ:
НАУКА, ОСВІТА, ПРАКТИКА**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

22–23 лютого 2017 р.

Відповідальний – *С. М. Домбровська*

Підписано 23.02.2017 р.   Друк.арк. 14,2   Формат А 4

Національний університет цивільного захисту України Україна,
61023, м. Харків, вул. Чернишевська, 94